

IN HET KORT

Mogelijke dreigingen van (her)opduikende ziekten bij pluimvee in Vlaanderen.

IN DE KIJKER

Opvallende bevindingen in het veld of vanuit de autopsiezaal van DGZ.

IN BEWEGING?

Trends in de programma's en belangrijke ziekten bij pluimvee.

Nr.009

EERSTE SEMESTER 2022

DGZ heeft oog voor pluimvee

Wat zijn de actualiteiten voor pluimvee in Vlaanderen, wat kwam er binnen in de autopsiezaal, hoe evolueren pluimveeziekten?

IN HET KORT

AI (Aviaire influenza): Het eerste semester van dit jaar werden 4 gevallen van hoogpathogene AI vastgesteld bij gedomesticeerd pluimvee. Ook bij wilde vogels blijft het virus circuleren (al 112 gevallen sinds november 2021), wat een groot risico op insleep inhoudt voor de sector.

NCD (Newcastle Disease): Eind juni werd een uitbraak van NCD bevestigd op een Spaans pluimveebedrijf. Eerder dit voorjaar werden ook al gevallen bevestigd in Zweden en Zwitserland. Wilde vogels zijn vermoedelijk de oorzaak van deze uitbraken. Ook bij ons werden dit voorjaar enkele gevallen bevestigd (lentogene stammen die laag pathogeen zijn, zie ook bij In Beweging).

Salmonella: Recent werden de officiële *Salmonella*-resultaten van 2021 gepubliceerd op de DGZ-website. Daaruit blijkt dat bij vleeskippen *Salmonella* Infantis het meest voorkomende type bij uitgangscntrole is, gevolgd door *Salmonella* Paratyphi B var. Java. Bij leghennen was *Salmonella* Enteritidis de meest voorkomende. Ook in het voorjaar van 2022 zien we dezelfde situatie, bovendien zien we over het algemeen een dalende trend in positieve tomen in vergelijking met het tweede semester van vorig jaar.

IN DE KIJKER

Uitbraken van *Mycoplasma gallisepticum* nemen toe

Mycoplasma gallisepticum (M.g.) is een bacterie die chronisch snot (Chronic Respiratory Disease of CRD) veroorzaakt en is aangifteplichtig in België. Dit voorjaar waren er 3 bedrijven met commercieel pluimvee in België die positief testten voor M.g. in de officiële monitoring. Ook in Nederland zag men eind 2021 een toename van (klinische) uitbraken met M.g.

Mycoplasma gallisepticum kan voorkomen bij pluimvee van alle leeftijden. Jongere dieren vertonen wel sneller klinische symptomen. Een dier wordt besmet door opname van besmette partikels via de bek, de neus of via het oogslimvlies waarna de bacterie vermeerdert ter hoogte van de luchtwegen.

Veescoop? DGZ ondersteunt, ook in opdracht van het FAVV, veehouders en dierenartsen bij de bestrijding, monitoring en preventie van die ziekten.

Deze editie rapporteert over de eerste 6 maanden van 2022.

>> ZIE VOLGENDE PAGINA

Daar kan de bacterie gedurende lange tijd aanwezig blijven. Het grootste risico op verspreiding van M.g. ontstaat door direct contact tussen geïnfecteerde dieren en gevoelige dieren. Maar een positief moederdier kan ook haar nakomelingen besmetten door verticale besmetting van de eieren. Daarnaast kan de bacterie ook indirect worden verspreid via materiaal, personen, kledij, ongedierte.... Over korte afstanden kan de spreiding zelfs via de lucht gebeuren.

M.g. veroorzaakt voornamelijk ontsteking van de luchtwegen. Dieren die besmet zijn met de bacterie zullen dus vooral problemen hebben met de ademhaling, zoals proesten, rochelen of kortademigheid. De prestaties kunnen achteruitgaan, er kan verminderde groei en een verlaagde eierproductie gezien worden. Er kan ook sprake zijn van verhoogde sterfte. Onder invloed van stressfactoren of co-infecties kunnen de symptomen verergeren.

Laboratoriumonderzoek kan uitsluitsel geven of het koppel besmet is met M.g. De bacterie zelf kan met behulp van een PCR-test aangetoond worden op tracheale swabs. Bij een autopsie kunnen ook de ademhalingsorganen onderzocht worden. Bij niet-gevaccineerd pluimvee kan men de infectie ook aan de hand van aanwezige antistoffen in het bloed detecteren, bijvoorbeeld via een ELISA-test.

Foto: Symptomen bij pluimvee dat besmet is met M.g. zijn o.a. problemen met de ademhaling maar soms zie je ook ontsteking aan de ogen.

Bioveiligheid centraal bij de preventie van *Mycoplasma gallisepticum* (M.g.)

M.g. kan omwille van verminderde prestaties en de invloed op de handel heel wat economische gevolgen met zich meebrengen. Reden te meer om het risico op insleep van de M.g.-bacterie op je bedrijf zoveel mogelijk te beperken of zelfs voorkomen. Hierbij is inzetten op een goede bioveiligheid essentieel. Ook de aanpak van andere respiratoire co-infecties is van belang.

Op legbedrijven die kampen met een M.g.-problematiek of op bedrijven waar er meerdere leeftijden aanwezig zijn, kan het aangeraden zijn om opfoktomen te vaccineren vooraleer ze op het bedrijf toekomen. Beschouw dit echter als tijdelijke maatregel want het is zeker geen vervanging voor een goede bioveiligheid en hygiëne.

IN BEWEGING?

Programma/ Ziekte	Meting	2021 (jul-dec)	2022 (jan-jun)	Trend
Hygiënogrammen	% dossiers afwijkend van norm bij veehouders	3,7%	5,2%	↑
	% dossiers afwijkend van norm bij broeierijen	0%	0%	-
<i>Mycoplasma gallisepticum</i>	dossiers met positieve resultaten	Agglutinatie: 6	Agglutinatie*: 0	n.v.t.
	dossiers met positieve resultaten	ELISA: 9	ELISA: 5	↓
	dossiers met positieve resultaten	PCR: 0	PCR: 6	↑
NCD	aantal monsters	180 monsters, 7 POS	142 monsters, 19 POS**	↑
Aviaire influenza (vogelgriep)	aantal monsters	2.680 monsters, 8 positief	2.331 monsters, 2 positief***	↓
Autopsie	dossiers pluimvee	131	153	↑
	stuks pluimvee	461	591	↑
Salmonella serotype	Pluimvee-categorie	Tomen pos in 2021 (jul-dec)	Tomen pos in 2022 (jan-jun)	Trend
<i>Salmonella</i> Enteritidis	Fokpluimvee	1	0	↓
	Leghennen	4	3	↓
	Vleeskippen/kalkoenen	2	0	↓
<i>Salmonella</i> Typhimurium	Fokpluimvee	2	1	↓
	Leghennen	1	0	↓
	Vleeskippen/kalkoenen	7	7	-
<i>Salmonella</i> Infantis	Fokpluimvee	0	0	-
	Leghennen	2	2	-
	Vleeskippen/kalkoenen	50	28	↓
<i>Salmonella</i> Paratyphi B var Java	Fokpluimvee	0	0	-
	Leghennen	0	0	-
	Vleeskippen/kalkoenen	38	9	↓

- : Situatie stabiel.

* : Geen agglutinatie-onderzoeken uitgevoerd in 1e kwartaal 2022

** : Allemaal lentogene stammen die laag pathogeen zijn

*** : 2 monsters van 1 AI-uitbraak, van de overige gevallen geen analysedata beschikbaar bij DGZ

Cijfers gebaseerd op beschikbare gegevens op 06/07/2022